

ROZHLEDNA LÁZEK (nad obcí Cotkytle)

Typ / materiál:	dřevěná
Lokalita:	Zábřežská vrchovina (okres Ústí nad Orlicí)
Nadmořská výška:	714 m
Ofic. zpřístupnění:	13. srpna 1933
Celková výška:	20 m
Výška vyhl. plošiny:	17 m
Počet schodů:	87
(Ne)navštívili jsme:	24. 3. 2018

Nejvyšší bod Zábřežské vrchoviny, kde vznikla v roce 1933 dřevěná rozhledna, je spjat s bouřlivou historií. Kdysi zde vedla hranice, a to nejen zemská, mezi Čechami a Moravou, ale též hranice národnostní a jazyková. Hranice, o kterou se vedly lité boje a spory.

Aby Lázeň zůstal v českých rukou, zakoupila strategicky významný pozemek na jeho vrcholu Národní jednotka v Olomouci. V roce 1908 na něm nechala navršit mohyly, kterou zasvětila památce Svatopluka Čecha. O čtyři roky později vedle ní nechala zábřežským stavitelem Lubomírem Lolkem postavit rozhlednu. Byla to patnáctimetrová dřevěná věž se zastřešenou vyhlídkou a s malou verandou v přízemí. Otevřena byla na malé slavnosti 28. července 1912. Některým Němcům z Lanškrouna se však české aktivity na Lázeň příliš nezamlouvaly. Několikrát to také dali znát. Jednou polámáním vysazených lip, jindy zase poškozením rozhledny. Ta musela být proto již po šesti letech stržena.

Druhý pokus postavit na kopci Lázeň rozhlednu vzešel od KČT, který za tímto účelem uspořádal veřejnou sbírku. Dvacet metrů vysoká dřevěná rozhledna s 87 schody byla vystavěna podle návrhu architekta Jaroslava Stejskala a slavnostně otevřena 13. srpna 1933 v podobě velkolepé národní manifestace. Spolu s ní byla postavena i chata, která nese název iniciátora stavby Františka Reichla, vášnivého turisty, vrchního berního tajemníka ze Zábřeží. Stavbu na Lázeň provedl stavitel Hynek Janů ze Zábřeží za 65 tis. Kč, ostatní zařízení stálo cca 9,3 tis. Kč. Do září 1938 se na Lázeň konaly národní manifestace proti německému nacismu a za obranu republiky.

Během druhé světové války byl Lázeň obsazen německou armádou a stal se nepřístupným. Stejně tak i v poválečných letech, kdy byl pronajímán soukromým osobám, později zde působil Svazarm ze Zábřeží. Nicméně turistům sloužil od roku 1955, a to i ve všední dny. Později byl jeho provoz omezován, od poloviny 80. let sloužil výhradně k rekreačním účelům železniční stanice Nymburk, ale i jako školské zařízení.

Po roce 1989 byla chata s rozhlednou vrácena KČT. V roce 1995 pak přešla do soukromých rukou. Na počátku tohoto tisíciletí byl na Lázeň vztyčen ocelový stožár mobilního operátora, který výrazně převyšuje samotnou rozhlednu a kazí celkovou siluetu kopce.

Rozhledna, která byla dlouhá léta v soukromém vlastnictví, bývala přístupná nepravidelně, spíše podle vůle majitele, který celý objekt oplotil a upravil pro účely bydlení. Od roku 2013 byla rozhledna pro turisty trvale uzavřena. O dva roky později (kdy se vlastník objektu - karlovarská společnost Deneta, a.s. - ocitla v konkurzu) již byla chata na Lázeň zcela opuštěna. Objekt byl po vypáčení vstupních dveří volně nechán napospas zlodějům a vandalům, což se velmi brzy podepsalo na jeho devastaci. V okolí chaty se objevily odpadky a zničený nábytek, z interiéru zloději vytrhali elektroinstalaci, pokusili se vybourat masivní ocelový krb, podlahy pokryl zdevastovaný inventář. Za této situace byl v rámci Svazku obcí Lanškrounsko v červnu 2015 schválen záměr odkoupit objekt z konkurzní podstaty. Podle znaleckého posudku činila odhadní cena dřevěné rozhledny a rekreační chaty včetně pozemků 831,5 tis. Kč (z toho hodnota samotné budovy cca 97 tis. Kč, bývalé prodejny vstupenek cca 91 tis. Kč a rozhledny cca 516 tis. Kč). Vítězem dražby se v listopadu 2015 ale nakonec stala společnost Paper Black, s.r.o. s nabídkovou cenou 2,5 mil. Kč. Ta po nutných opravách zprovoznila chatu i rozhlednu od července 2016. Od července 2017 areál objektu na Lázeň provozuje p. Kulaga z Opavska, nový majitel uvedené společnosti. Z rozhledny lze vidět Jeseníky, Orlické hory, Krkonoše, Železné hory, Českomoravská vrchovina, bohužel jsme neměli štěstí, v době naší návštěvy byla uzavřena...